

RETTENS DOM (Femte Afdeling)
10. juni 2004

Sag T-307/01

Jean-Paul François
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Tjenestemænd – disciplinærordning – indplacering på et lavere løntrin –
kontrakt om bevogtning af Kommissionens bygninger – rimelig frist – straffesag
– erstatningssøgsmål«

Fuldstændig gengivelse på fransk.....II - 823

Angående: Påstand dels om annulation af Kommissionens afgørelse af 5. april 2001 om over for sagsøgeren at anvende den disciplinære sanktion, der består i indplacering på et lavere løntrin, dels om erstatning for den økonomiske og ikke-økonomiske skade, sagsøgeren hævder at have lidt.

Udfald: Kommissionens afgørelse af 5. april 2001 om over for sagsøgeren at anvende den disciplinære sanktion, der består i indplacering på et lavere løntrin, annulleres. Kommissionen betaler sagsøgeren en erstatning på 8 000 EUR for den ikke-økonomiske skade, denne har lidt. Kommissionen betaler sagens omkostninger.

Sammendrag

*1. Tjenestemænd – disciplinærordning – disciplinærsag – frister i artikel 7 i bilag IX – administrationens forpligtelse til at handle inden for en rimelig frist – manglende overholdelse – konsekvenser
(Tjenestemandsvedtægten, bilag IX, art. 7)*

*2. Tjenestemænd – disciplinærordning – indledning af disciplinærsag – forældelsesfrist – foreligger ikke – administrationens forpligtelse til at handle inden for en rimelig frist – manglende overholdelse – konsekvenser
(Tjenestemandsvedtægten, art. 86-89; bilag IX)*

*3. Tjenestemænd – disciplinærordning – disciplinærsag – samtidig disciplinær og strafferetlig forfølgning vedrørende de samme forhold – administrationens forpligtelse til ikke at fastlægge tjenstemandens retsstilling før efter den endelige dom fra strafferetten
(Tjenestemandsvedtægten, art. 88, stk. 5; bilag IX, art. 7, stk. 2)*

4. Tjenestemænd – disciplinærordning – disciplinærsag – samtidig disciplinær og strafferetlig forfølgning vedrørende de samme forhold – formålet med at suspendere den disciplinære forfølgning – forpligtelse til at tage hensyn til de faktiske konstateringer, der er foretaget af strafferetten – mulighed for at kvalificere dem i forhold til begrebet tjenstlig forseelse
(Tjenestemandsvedtægten, art. 88, stk. 5)

5. Tjenestemænd – rettigheder og pligter – misbrug af en kontrakt om bevogtning til ansættelse af en medarbejder til administrative opgaver – almindelig praksis, der ikke i sig selv var svigagtig – ingen meddelelse eller afstandtagen – tilsidesættelse af vedtægtsmæssige forpligtelser – foreligger ikke, når der er tale om en tjenestemand i kategori B
(Tjenestemandsvedtægten, art. 11)

6. Tjenestemænd – søgsmål – annullationssøgsmål – annullation af den anfægtede retsakt sikrer ikke en passende genoprettelse af den ikke-økonomiske skade – ikke-økonomisk skade forårsaget af en ulovlig disciplinærforfølgning
(Tjenestemandsvedtægten, art. 91)

1. Selv om de strikte frister i artikel 7 i vedtægtens bilag IX for disciplinærsagens forløb ikke er forældelsesfrister, udgør de dog et princip om god administration, hvis formål såvel i administrationens som i tjenstemandens interesse er at undgå, at der sker en uberettiget forsinkelse med vedtagelsen af den afgørelse, som afslutter disciplinærsagen. Følgelig er de disciplinære myndigheder forpligtet til at gennemføre en disciplinærsag med fornøden omhu og drage omsorg for, at enhver handling i forbindelse hermed sker efter en rimelig frist i forhold til den foregående handling. En manglende overholdelse af denne frist, hvilket kun kan bedømmes ud fra den konkrete sags omstændigheder, kan medføre annullation af den retsakt, der er vedtaget efter fristens udløb.

(jf. præmis 47)

Henvisning til: Domstolen, 4. februar 1970, sag 13/69, Van Eick mod Kommissionen, Sml. 1970, s. 1, org.ref.: Rec. s. 3; Domstolen, 29. januar 1985, sag 228/83, F mod Kommissionen, Sml. s. 275; Domstolen, 19. april 1988, forenede sager 175/86 og 209/86, M mod Rådet, Sml. s. 1891; Retten, 17. oktober 1991, sag T-26/89, de Compte mod Parlamentet, Sml. II, s. 781, præmis 88; Retten, 26. januar 1995, sag T-549/93, D mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 13, et II, s. 43, præmis 25; Retten, 30. maj 2002, sag T-197/00, Onidi mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 69, og II, s. 325, præmis 91.

2. Selv i mangel af forældelsesfrister i vedtægtens artikel 86-89 og i bilag IX er de disciplinære myndigheder, navnlig fra det tidspunkt, hvor administrationen har fået kendskab til de faktiske omstændigheder og den adfærd, der kan udgøre tilsidesættelser af en tjenstemands vedtægtsmæssige forpligtelser, forpligtede til at handle, således at indledningen af den procedure, der kan føre til en sanktion, sker inden for en rimelig frist. En manglende overholdelse af denne frist, som afhænger af den konkrete sags omstændigheder, kan medføre, at den disciplinærsag, som administrationen har indledt for sent, bliver ugyldig, og som følge heraf medføre annullation af den sanktion, der er vedtaget ved afslutningen af denne procedure.

Retssikkerhedsprincippet ville blive anfægtet, hvis administrationen udsatte indledningen af den disciplinære forfølgning for længe. Såvel administrationens bedømmelse af de faktiske omstændigheder og den adfærd, som kan udgøre en tjenstlig forseelse, som tjenstemandens udøvelse af hans ret til kontradiktion kan nemlig være særdeles vanskelig, såfremt der er forløbet lang tid mellem det tidspunkt, hvor disse faktiske omstændigheder og adfærden fandt sted, og indledningen af den disciplinære undersøgelse.

(jf. præmis 48 og 49)

Henvisning til: Domstolen, 27. november 2001, sag C-270/99 P, Z mod Parlamentet, Sml. I, s. 9197, præmis 43 og 44; Retten, 19. juni 2003, sag T-78/02, Voigt mod ECB, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 64; de Compte mod Parlamentet, præmis 88; D mod Kommissionen, præmis 25.

3. Vedtægtens artikel 88, stk. 5, forbyder ansættelsesmyndigheden disciplinærmæssigt set at fastlægge retsstillingen for den berørte tjenestemand ved at træffe afgørelse vedrørende forhold, der samtidig er genstand for en strafferetlig forfølgning, så længe den dom, der er afsagt af den domstol, der behandler sagen, ikke er endelig. Denne bestemmelse tillægger derfor ikke nævnte myndighed nogen skønsmæssig beføjelse, i modsætning til artikel 7, stk. 2, i vedtægtens bilag IX, hvorefter Disciplinærrådet i tilfælde af strafferetlig forfølgning kan beslutte at udsætte sin afgørelse, indtil retten har truffet afgørelse.

(jf. præmis 59)

Henvisning til: Retten, 19. marts 1998, sag T-74/96, Tzoanos mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 129, og II, s. 343, præmis 32 og 33; Retten, 13. marts 2003, sag T-166/02, Pessoa e Costa mod Kommissionen, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 45.

4. Vedtægtens artikel 88, stk. 5, har to formål. Dels tilgodeser bestemmelsen hensynet til ikke at påvirke retsstillingen for den pågældende tjenestemand i forbindelse med den strafferetlige forfølgning, der er indledt mod ham som følge af forhold, som i øvrigt er genstand for en disciplinær forfølgning i institutionen. Dels gør suspensionen af den disciplinære forfølgning indtil afslutningen af den disciplinære forfølgning det muligt i forbindelse med denne disciplinære forfølgning at tage hensyn til de faktiske konstateringer, der er foretaget af strafferetten i dens endelige afgørelse. Vedtægtens artikel 88, stk. 5, knæsætter nemlig princippet, hvorefter »straffedommen er afgørende for den pågældende retsstilling under disciplinærsagen«, hvilket bl.a. er begrundet i, at de nationale strafferetter råder over flere undersøgelsesbeføjelser end ansættelsesmyndigheden. Følgelig er administrationen i det tilfælde, hvor de samme forhold kan udgøre en strafferetlig overtrædelse og en tilsidesættelse af tjenstemandens vedtægtsmæssige forpligtelser, bundet af de faktiske konstateringer, som strafferetten har foretaget i forbindelse med straffesagen. Når strafferetten har fastslået eksistensen af de faktiske forhold, kan administrationen dernæst foretage en retlig bedømmelse af disse forhold under hensyn til begrebet tjenstlig forseelse, idet administrationen bl.a. skal undersøge, om forholdene udgør tilsidesættelser af de vedtægtsmæssige forpligtelser.

(jf. præmis 75)

Henvisning til: Retten, 21. november 2000, sag T-23/00, A mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 263, og II, s. 1211, præmis 35 og 37.

5. Det er uberettiget at foreholde en tjenestemand i kategori B, hvis funktioner ifølge vedtægtens artikel 5, stk. 1, er sagsbehandlende funktioner, men ikke styringsfunktioner, idet disse svarer til de funktioner, der er tillagt tjenestemænd i kategori A, at have tilsidesat sine vedtægtsmæssige forpligtelser alene af den grund, at han ikke har oplyst, at en medarbejder, der udfører rent administrative opgaver, var betalt af det tilslagsmodtagende selskab inden for bevogtning, eller at han ikke tog afstand herfra ved passende midler, når denne praksis var blevet gennemført af institutionens forskellige tjenestegrene, var almindelig udbredt, var blevet tilskyndet af institutionens ledelse, og ikke i sig selv var svigagtig, selv om den var ulovlig.

(jf. præmis 92 og 93)

6. Medmindre der er tale om helt særlige omstændigheder, udgør annullationen af en afgørelse, der er anfægtet af en tjenestemand, i sig selv en passende og i princippet tilstrækkelig genoprettelse af den ikke-økonomiske skade, som den pågældende tjenestemand kan have lidt.

Når diverse administrative udtalelser og trufne afgørelser i forbindelse med en disciplinær forfølgning har indeholdt beskyldninger mod sagsøgeren, som har vist sig at være urigtige, når institutionen har indledt den disciplinære forfølgning i strid med princippet om en passende frist, når denne forfølgning desuden strakte sig over en periode på næsten tre år indtil sanktionen og ikke blev suspenderet i afventning af afslutningen på den strafferetlige forfølgning, der var indledt mod sagsøgeren, bør disse omstændigheder under ét derimod anses for at have skadet sagsøgerens omdømme og givet anledning til uro i hans privatliv samt bragt ham i en tilstand af forlænget usikkerhed, som har forvoldt ham en ikke-økonomisk

skade, der ikke på passende vis er blevet erstattet ved annullationen af den anfægtede afgørelse, idet denne ikke kan omgøres med tilbagevirkende kraft.

(jf. præmis 110)

Henvisning til: Retten, 27. februar 1992, sag T-165/89, Plug mod Kommissionen, Sml. II, s. 367, præmis 118; Retten, 28. september 1999, sag T-140/97, Hautem mod EIB, Sml. Pers. I-A, s. 171, og II, s. 897, præmis 82; Retten, 11. september 2002, sag T-89/01, Willeme mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 153, og II, s. 803, præmis 97.